REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 6 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 123. Brașov, Vinerĭ 6 (19) Iunie. 1903.

Crisa ministerială ungară.

Insărcinarea ce a primit'o contele Stefan Tisza dela Majestatea Sa de a forma noul cabinet, este adĭ obiectul principal al discusiunei în pressa austro-ungară.

Simte fie-cine, că lucrurile în monarchia nóstră dualistă au ajuns într'un stadiu de mare nesiguranță și că în ce privesce cestiunea proiectelor militare în Austria trebue sĕ se decidă cât mai curênd la un fel: orĭ se va pune capĕt odată pentru totdéuna politicei, care tinde a menagia opozițiunea koșuthistă prin așa numitele concesiunĭ naționale, orĭ la din contră dualismul cu tóte institutțiunile sale se va prăbuși.

Se vede, că la curte acésta părere a ajuns biruitóre, după-ce s'a dovedit, că Szell nu póte scóte la liman proiectele militare. De aicĭ se esplică, că imediat după presentarea și primirea dimisiunei cabinetului Szell a fost chemat la Viena contele Ștefan Tisza, singurul dintre bărbații de stat cu razim mai mare în partidul liberal, care în împrejurările actuale era gata a primi mandatul pentru formarea noului ministeriu, cu condițiunea de a inaugura o acțiune rĕsboinică în contra oposițiunei obstrucționiste, luându-i orĭ-ce speranță, că va mai puté stórce vre-o concesiune în cestiunea armatei, în afară de ceea-ce a fost promis ministru-președinte Szell.

„Am făcut tot ce am putut, mai departe nu pot merge“. Cam în sensul acesta îi va fi vorbit monarchul lui Stefan Tisza și-l va fi întrebat în cele din urmă décă vrea sĕ între în luptă cu obstrucția și sĕ salveze proiectele militare încă până nu va fi prea târdiu. Tisza s'a angajat că-o va face și că sperézá a isbuti. Astfel după o convorbire de două óre a părăsit cabinetul împĕrătesc cu mandatul în buzunar.

Nu ne îndoim că-i va succede presumptivului prim ministru de a compune noul guvern. Adecă e numai vorba așa că va fi nou, în realitate însĕ tóte guvernele unguresci n'au fost decât espresiunea uneia și aceleiașĭ clice îmbĕtrânite în pĕcate, care stăpânesce de trei-decĭ de anĭ țéra.

Persónele ce importă, décă sistemul rĕmâne neschimbat. Venirea la cârmă a lui Stefan Tisza nu va însemna, decât că și încercarea slabă și neputinciósă ce a făcut'o Coloman Szell de a tunde și rade puțin acest sistem ruginit, a fost mai mult decât a putut suporta vechia clică rĕsfățată și rĕu nărăvită; că de altă parte ea este gata a se pune în conflict nu numai cu oposiția obstrucționistă, ci cu tótă lumea, numai sĕ pótă rĕmâné la putere, sĕ nu fie silită a părăsi într'o di sacul cu grăunțele.

Incât pentru misiunea specială, ce a luat'o asupră-șĭ fiiul „sdrobitorului naționalităților“, de a face ordine în cestiunea armatei, toțĭ recunosc că este fórte grea, fiind-că deja s'a mers prea departe.

Oposiția nu putea sĕ fie surprinsă de-o scire mai neplăcută ei, decât de aceea care a anunțat misiunea lui Tisza fiul. „Il vom combate până la estrem“ dic foile oposiționale și adaugă: „Partida dela putere nu-l iubesce, oposiția îl urăsce, țéra se teme de el!“

C'un cuvênt, nu va fi culcat pe rose noul ministru-președinte, décă, cum nu ne îndoim, va reuși a forma cabinetul.

Se începe o nouă eră a luptelor interióre în Ungaria și naționalitățile trebue sĕ veghieze, căcĭ nu odată pielea lor a fost dusă la têrg sub sistemul tisaist ca compensație pentru mulcomirea oposițiunei maghiare nesățióse.

Căderea ministeriului Szell.

(Aprecierile diarului „N. Fr. P.“)

Cu el nu cade un ministeriu, ci o politică. El n'avea planul, de a înfrâna oposiția nicĭ prin concesiunĭ, nicĭ prin rigóre, ci de a aștepta cu răbdare, până i-se vor istovi puterile. Sunt trei curente, representate prin trei persóne, anume prin contele Apponyi, contele Stefan Tisza și d-l Szell. Aceste trei principii: concesiunĭ, rigóre și așteptare, nu sunt propriu dis, decât trei dificultățĭ, de-órece fie-care din aceste soluțiunĭ trebue sĕ întîmpine împotrivire vehementă. Actualul ministru-președinte nu voia sĕ stingă obstrucțiunea ce colcăia ca focul într'un crater, ci s'o lase a se potoli de la sine. Insĕ s'a făcut greșala de a cere înmulțirea armatei înainte de a încheia pactul și înainte de a fi cerut asigurarea budgetului. Cu pactul și cu legea financiară în buzunar, fără presiunea și forțarea politicei comerciale, fără acéstă greșală capitală, d-l Szell n'ar fi cădut. Acest esperimentat și înțelept șef de partid, unul din cei mai bunĭ tacticianĭ politicĭ, a pĕtruns, că chestiunile armatei sunt motive pentru a trânti un ministeriu și că primejdia obstrucțiunei este fatală pentru legile cu termin. Printr'o singură trăsătură falsă a fost adus la strîmtórea de a avé necesitate de trei legĭ cu termin: budgetul, recrutarea și tariful vamal cu tratările urgente cu Italia. Acum trebuia sĕ se aducă o decisiune mare și repede, deóre-ce erau interesate în chestie: coróna, imperiul și armata. Prin politica de așteptare Szell n'a vrut sĕ închidă oposiției drumul de a se retrage. Acésta a fost însĕ o conclusiune greșită, căcĭ oposiția aștepta pe de-oparte sĕ i-se facă concesiunĭ, pe când în majoritate se produseră nemulțumirĭ. In sfêrșit d-l Szell a credut, că nicĭ Majestatea Sa nu e mulțumit ca politica lui cunctatóre și șĭ-a dat dimisia.

Acum iese contele Stefan *Tisza* în primul plan. Tisza este un bărbat de o cultură superióră, om resolut, care a moștenit tradițiile politice ale tătâne-sĕu, împreună cu aversiunile personale ale aceluia. Odată cu contele Stefan Tisza ar eși pe teren încercarea *de a înfrânge obstrucțiunea*, el va începe lupta, pe care d-l Szell a vrut s'o evite și numirea lui ar însemna, că minoritatea sĕ fie sdrobită. Prin acésta însĕ nu s'ar aduce nicĭ o soluțiune. D-l Szell n'a găsit'o cu blândeța sa îndelung răbdătóre: cu greu o va găsi Tisza pe calea spinósă a forței. Problema este atât de încurcată, atât de seriósă și primejdiósă, încât numai un talent estraordinar ar fi în stare sĕ cucerésca conducerea opiniei publice. Căcĭ déca e vorba sĕ se îndrepte situația în parlament, trebue sĕ precédă o schimbare a opiniei publice. Fața cu curentul, ce domnesce în opinia publică, nu este cu putință de a birui obstrucțiunea, și déca Ungaria va voi cu orĭ-ce preț separarea, nu esistă ministru-președinte, care sĕ o pótă împedeca acésta. E vorba acum, déca contele Tisza va fi capabil sĕ-șĭ inspire națiunea în sensul unei politice moderate. Déca va reuși, atuncĭ obstrucțiunea va fi biruită. Déca nu, atuncĭ schimbarea ministeriului nu este decât o apucătură de încurcală. Prin acésta se va usa din nou un bărbat de talent, fără sĕ fi putut folosi ceva. Ungaria va trece prin încercărĭ grele și causa principală a situației chaotice în care a ajuns, nu este decât politica nenorocită care atât în Austria, cât și în Ungaria încă de mai mulțĭ anĭ șĭ-a perdut orĭ-ce busolă, orĭ-ce principiu solid.

Declarațiile lui Tisza.

Redactorul-șef al diarului *„Egyetértés“* a avut o convorbire cu contele Ștefan *Tisza*, urmașul lui Coloman Szell. La prima întrebare, ce i-s'a adresat, contele Tisza rĕspunse:

— Da, am primit însărcinarea de la Majestatea Sa, ca sĕ formez noul cabinet, și eu m'am supus. Voiŭ isprăvi repede, căcĭ trebue sĕ raportez regelui despre resultatul misiunei.

— Cum vĕ închipuițĭ eșirea din încurcătură?

— Inainte de tóte voiŭ constitui cabinetul, apoi fără amânare voiŭ începe sĕ-mĭ esecut programul.

— S'a rĕspândit scirea, că cu tótă starea de ex-lex, avețĭ de gând sĕ faceți recrutările și alegerĭ nouĕ.

— Sunt faime. E lucru de sine înțeles, că voiŭ procede numai pe cale parlamentară.

— ¿Cum va fi programul guvernului.

— Liberal!...

— Ce avețĭ de gând sĕ facețĭ cu proiectele militare?

— Coloman Szell a presentat dietei aceste proiecte, fiind-că și el era convins, că avem nevoie de mai mulțĭ soldațĭ. Déca acésta e fapt — și fapt este — atuncĭ este clar, că *proiectele militare trebue sĕ fie primite.*

— N'avețĭ de gând sĕ facețĭ modificărĭ în proiectele acestea?

— Nu pot rĕspunde încă la întrebarea acésta. Imĭ voiŭ da tótă silința, sĕ fac *ordine și liniște în țéră.*

La scirea, că în partidul liberal guvernamental se pregătesce o scisiune, contele Tisza a rĕmas indiferent, orĭ cel puțin s'a prefăcut, că nu-i pasă.

*

Audiența contelui Tisza la Maj. Sa a durat aprópe două óre. El a fost condus la Maj. Sa de ministrul de honvedĭ br. Fejervary, care l'a însoțit până la camera de lucru a monarchului. Când Tisza eși de la Maj. Sa, era roșu 'n obraz ca jăraticul.

Asupra planurilor lui Tisza „Magyar Szó“ face sĕ circule următórea versiune:

In regulamentul camerei se întroduce punctul, ca dieta sĕ țină ședințe și nóptea. Astfel crede Tisza, că ar face imposibilă obstrucțiunea. Déca partidele nu se vor puté învoi asupra unei modalitățĭ de eșire din încurcătură, Tisza va disolva camera și va face recrutările și în starea de ex-lex. De-ocamdată în cestiunea militară nu se póte vorbi.

*

Un om de încredere al contelui *Tisza* a spus, că Stefan Tisza ar avé de gând sĕ facă fusiunea plănuită la 1899. El ar voi sĕ ia în cabinetul sĕu și elemente din fostul „partid național“ (apponyist) pentru-ca astfel sĕ facă din partid un întreg organic.

Nu credem, că așa ceva i-ar trăsni prin cap lui Tisza, cu atât mai puțin e admisibil, ca apponyiștii sĕ se gândéscă a avé și ei un representant în noul cabinet, dată fiind animositatea între tiszaiștĭ și membrii fostului „partid național“.

Politică săséscă deochiată.

III.

Am dis că debutul „patriotic“ al deputatului Pildner în „Budapester Tagblatt“ a adus cu sine ca și „Kronstädter Zeitung“, organul „Sașilor verdĭ de odinióră“, sĕ se simtă atins de atâta întortochiare a faptelor și de atâta cinism.

Étă observările, ce le face „Kronst. Ztg.“ lui Pildner cu privire la ceea-ce a scris el despre atitudinea Românilor în fața obstrucțiunei și despre așa disele puncte de atingere ale Sașilor „verdĭ“ de odinióră cu Românii:

„Avênd buna intențiune de a-i presenta pe Sașĭ din tóte punctele de vedere ca pe nisce băiețĭ model, d-l Pildner îi cârpesce și pe Românĭ, dicênd, că un Român ar fi spus în congregația din Brașov nisce poveștĭ „despre pretinsa situație în afară de drept a naționalitățiĭ române“ (vom angeblich rechtlosen Zustande der romänischen Nationalität gefabelt). Acésta e croită nu pentru noi, ci pentru ochii și urechile din Pesta, ceea-ce ne displace fórte. Asupra conținutului în merit al acestei propozițiunĭ n'avem nevoie sĕ vorbim mai multe la acest loc, căcĭ atuncĭ ar trebui sĕ-i dovedim deputatului din Cohalm, că și Sașii sunt lipsițĭ de practicarea unor drepturĭ garantate prin lege și că se dice, că ar esista o óre-care lege a naționalităților. Felul de a se esprima este însĕ mai ales a se critica în mod serios, pentru-că prin o asemenea *„captatio benevolentiae“* a publicului cetitor din capitală, se provócă în modul cel mai neforțat credința, ca și cum noi am fi în adevĕr mulțumițĭ cu tóte, ce ni-s'au întêmplat de trei-decĭ de anĭ din partea guvernului și a legislațiunei și ca și cum Hirlapurile și Naplourile și Függetlenurile *e tutti quanti* ar avé dreptate, când scriu exact în același stil.

Insĕ cu adevĕrată repugnanță am cetit următórele pasage, prin carĭ Românii sunt bănuițĭ, că ar fi contra (póte vré sĕ dică pentru — Trad.) obstrucțiunei și că „mulțĭ dintre ei aștéptă desvoltarea mai departe a stărilor tris-

te actuale", fiind-că — „e bine a pescui în tulbure". Lupta politică îşi are şi ea codul ei de onóre, şi acesta este mai obligător, decât celălalt, la care în anumite împrejurări se póte referi şi cel mai obscur om de onóre séu cel mai nětărău flăcău, când de altmintrea onórea séu mintea nu mai sunt suficiente, şi prima regulă a acestui cod cu obligativitate generală este, ca sě nu i-se atribue adversarului, fără nicĭ un temeiu, motive josnice şi ca pe un popor ca atare, sě nu-l ţină cine-va, că are sentimente necinstite.

Se póte, ce e drept, în învălmăşala luptei greşi contra acestor regule de luptă politică, — dér óre ne aflăm noi faţă cu Românii în luptă politică? Cu scirea nóstră nu! Concurenţa economică cu Românii, pe care nu o tăgăduesce nimenĭ, şi pe care trebue sě o ducem din propriile nóstre forţe, n'ar fi atenuată prin aceea, că ne-am sufulca în mod artificial şi la un contrast politic faţă cu dênşii. Şi apoi nu sunt şi Maghiarii — mai ales în oraşe! — adversarii şi concurenţii noştri economicĭ? Din causa acésta însě totuşĭ nu ducem luptă politică contra poporului maghiar. Lupta nóstră politică o purtăm pe tema ideilor, ea se îndreptéză contra unor curente şi tendinţe politice, şi nu contra cutărui element etnic. Ar fi decĭ o politică de doue-orĭ scurt vědětóre, de a înăspri raporturile politice ale Saşilor faţă cu Românii, pe cât timp nu se pot tăgădui anumite puncte comune între amêndoi, puncte carĭ sunt consecinţele logice ale situaţiei generale pe terenul politicei interne. Pe móra cui am mâna noi apa, décă am brusca pe Românĭ, fiind-că, — da, fiind-că, şi ei se apěră împotriva şovinismului maghiar şi din nenorocire (!) progreséză şi pe terenul economic? Póte crede cine-va: pe móra Maghiarilor? De loc. Căcĭ chiar acestora, şi în prima linie acestora le-am face un rěu serviciu, décă i-am încuragia, sě urmeze orbesce pe calea piezişă a politicianilor lor dătătorĭ de ton (séu sě dicem mai corect: lărmuitorĭ).

Şi décă un orator sas în congregaţia din Braşov şĭ-a esprimat concepţia sa individuală în aşa chip; încât a scos în relief mai mult un moment din consideraţiunile mai sus amintite în chestiunea obstrucţiunei şi n'a acceptat din parte-şĭ motivele mai mult oportunistice *pentru* obstrucţiune, fiind că el, póte din conscienţiositate esagerată, s'a temut sě nu fie interpretate acele motive în mod ostil, în acelaşĭ timp numitul orator s'a referit la trecutul sěu politic, prin ceea-ce a esclus direct presupunerea, ca şi cum acum n'ar mai vré sě scie nimic de punctele acelea comune, carĭ resultă de la sine în politica Saşilor şi Românilor. Noi le scim aceste puncte cu toţii şi mai scim, că acest fapt pentru Maghiarĭ, ca popor, nu conţine nimic ofensator, ci că acésta este neplăcut numai curentului şovinist estrem din mijlocul lor. Pentru noi nu este nicĭ un motiv sě facem a dispăre de la suprafaţă punctele comune. Cine scie altfel, sě o spună."

Destrăbălare.

Am vorbit erĭ în fruntea diarului despre articolul fără părechie al „Telegrafului Român" din Sibiiu nr. 60 de la 3/16 Iunie a. c. intitulat „Spre solidaritate". Fiind-că însě noi nu avem obiceiul de a combate în mod clandestin şi fals, cum fac de pildă consecuent „amabilii" confraţĭ de la fóia din Arad, ne grăbim a cita pasagiele mai marcante din amintitul articol al „Tel. Rom.", ca se le cunóscă şi cetitorii noştri şi se pótă judeca fie-care independent: „Tel. Rom." scrie între altele:

„Alegerea de deputat de la Dobra va trebui sě formeze încă multă vreme obiect de discuţie în pressa română şi în cercurile românescĭ, îngrijite de sórtea şi viitorul poporului român.

Căcĭ e vorba de-o inovaţie, de-o direcţie nouă dată politicei nóstre, care trebue prinsă din tóte părţile, pentru a fi bine esaminată şi bine lămurită.

Cetitorii noştri sciu, că din capul locului am aprobat aceea ce s'a întêmplat la Dobra; *ni-am dat din capul locului consentimentul pentru a se face aceea ce s'a făcut*, ér după-ce am vědut, că încercarea a fost încoronată de succes, ni-am esprimat bucuria asupra isbândii raportate...

Când am vědut apoi, că candidatul naţional al cercului electoral Dobra a abandonat din programul naţional punctul despre autonomia Ardélului, n'am putut decât érăşĭ numai sě ne bucurăm, fiind-că şi ideia de a curăţi programul nostru de acest balast, care în trecut numai pedecă a format pentru acţiunile nóstre politice, a venit érăşĭ de la noi.

...Sunt mulţĭ anĭ de când diarul nostru a lansat întâiŭ chestia revisuirii programului naţional...

Dér atuncĭ când noi am propus acésta schimbare, trataţĭ am fost în modul cel mai aspru din partea celor ce pe atuncĭ erau de alte vederĭ, şi în deosebĭ fericitul metropolit Miron, de la care se credea, că vine ideia, a fost atacat cu mare vehemenţă, timbrată fiind lansarea şi propagarea ideii sale de „mişeléscă trădare naţională".

Am ajuns însě sě vedem *cum tocmai aceia, carĭ ne combăteau atuncĭ* cu arme nu tocmai alese, *astădĭ au primit de a lor ideia*, şi au dat tot ajutorul posibil, ca ea sě iésă biruitóre din lupta electorală purtată dilele trecute la Dobra...

Suntem satisfăcuţĭ decĭ, vedênd că sêmînţa de noĭ sămenată începe se aducă fructe bune, carĭ numai efect binefăcĕtor pot se aibă pentru nemul în serviciul căruia ne aflăm.

Intraţĭ odată pe calea activităţii, şi întraţĭ pe drumul care duce la revisuirea programului naţional *şi la eliminarea din el a punctelor* despre carĭ cu siguranţă scim că astădĭ nu sunt realisabile, ba din contră, formeză pedecă chiar şi pentru realisarea celorlalte, carĭ ar puté sě fie realisate: am apucat apoi şi pe calea care ne va duce la mult dorita solidaritate naţională, pe care până acuma înzadar am aşteptat'o, căcĭ nu putea sě vină, pentru-că *pedeca o forma tocmai programul.*

Va suna pentru mulţĭ cam curios, că vorbim de solidaritate, tocmai acum, când ea a primit lovitura cea mai grea şi spărtura cea mai mare, prin alegerea de la Dobra.

Dér *sciut este, că atuncĭ când vreu se-mĭ clădesc casă nouă, mai spaţiósă şi mai bună decât cea veche, trebue întâiu se demolez casa vechiă, plină de spărturĭ şi crepăturĭ.*

A trebuit decĭ se fie spartă vechia solidaritate (care de alt-cum nicĭ n'a prea esistat), *ca din ruinele ei se pótă eşi cea nouă, din care sě facă parte toţĭ Românii!...*

Noi toţĭ suntem adecă intransigenţĭ şi nu toţĭ putem sě fim intransigenţĭ şi cu programe compuse din idealurĭ!"

Impresiunĭ de la jubileul din Lugoş.

(Coresp. specială a „Gaz. Trans.")

Lugoş, 15 Iunie.

Cred, că vě va interesa, décă vě voiŭ comunica câte-va impresiunĭ de la festivitatea jubileului înfiinţării diecesei unite de Lugoş, la care am luat şi eu parte. In general pot dice, că aceste festivităţĭ — abstracţie făcênd dela unele momente — au reuşit peste aşteptare. Plóia de Sâmbătă pusese ce-i drept pe gândurĭ pe arangierĭ, dér spre séră a încetat. Tocmai p'atuncĭ au sosit de la Blaşiŭ Esc. Sa Metropolitul Mihalyi, prepositul I. M. Moldovan, canonicul Gavrilă Pop şi alţii; de la Deva adv. Fr. Hossu Longin, preş. ofic. orf. Simionaş şi G. Csatt, apoi mai mulţĭ de la Orăştie şi Haţeg. Conductul de torţe a putut sě se facă cu tótă splendórea. Mulţime imensă de popor a luat parte.

După-ce au cântat corurile, adv. Fabiu *Rezei*, a ţinut o vorbire, în spirit naţional (regret, că nu vi-o pot comunica), care a făcut o plăcută suprisă şi o bună impresiune asupra tuturor şi a electrisat publicul. A eşit apoi pe balcon episcopul *Radu* şi cu multă vervă oratorică şi însufleţire neobicĭnuită a rěspuns cu căldură, accentuând mai ales, că biserica română e chiemată a fi scut poporului român şi limbei române, şi provocându-se la intenţiile naţionale ale antecesorilor noştri. Peste tot archiereul a vorbit frumos. A făcut, ce-i drept, nisce alusiunĭ la faptele din trecut şi la împrejurările actuale, de carĭ unul séu altul s'ar puté lega, în total însě vorbirea episcopului a făcut cea mai bună impresiune. Regret, că nicĭ acésta vorbire nu vi-o pot transmite, cred însě, că nu va rěmâné nepublicată.

O durerósă impresiune a făcut, că fraţii greco-orientalĭ peste tot la serbările jubilare ale uniţilor au observat o atitudine mai mult decât reservată, căcĭ formal representanţii bisericei s'au ascuns, ca sě nu ia parte. D-l protopop Dr. Popovicĭ ostentativ s'a depărtat din Lugoş. Nu sciu cărei împrejurărĭ sě atribuesc acésta rěcélă, ca sě nu dic înstrěinare. Ei se scusă şi fac pe ofensaţii, dicênd, că n'au fost învitaţĭ. Curtenii de la episcopie dic, că la festivităţĭ n'au învitat special pe nimenĭ, la banchet însě au învitat pe toţĭ, dér abia au luat parte câţĭ-va dintre mirenĭ.

Ni-a mai displăcut şi aceea, că la banchet s'a făcut prea multă vorbă unguréscă, ceea-ce, se vede, a încurajat pe delegatul diecesei Cianadului, prelatul Kun, sě accentueze între altele şi ideá de „stat naţional maghiar". Dér de toaste nu mai vorbesc.

Festivităţile însě-şĭ au fost înălţătóre. Procesiunea, ce a pornit din catedrala — acum frumos renovată — pentru a aduce pe archierei, a fost una din cele mai solemnele şi imposante. Un şir lung de preoţĭ — vre-o 40 până la 50 în ornate, apoi preoţimea cea multă şi printre ea numěrósa inteligenţă mirénă — o lume elegantă de dame, popor fórte numěros în ordine esemplară: tóte aceste au trebuit sě te impresioneze adênc. Acest convoiŭ ce se reîntórse la biserică tot în acea ordine, a putut sě convingă şi pe streinĭ, că aicĭ e vorba de-o falangă cultă şi respectabilă.

Serviciul divin a dovedit, că biserica unită — dică cine ce va dice, — este orientală, este românéscă. Decĭ fraţii gr. or. nu pot avé îngrijirĭ întemeiate, că uniţii se vor depărta de ritul comun şi de pietăţile ortodoxe.

După-ce am eşit din biserică, se începură visitele şi ploconirile la curtea episcopéscă, apoi pe la $1^1/_2$ urmă banchetul, despre care am vorbit mai sus.

Séra s'a dat concertul. Sala era înţesată de lume. De mult n'am vědut un public atât de ales, atâtea româncuţe frumóse şi atâţĭ băieţĭ mândri şi curăţei. Corurile au escelat cu deosebire.

In diua următóre Prea Sânţia Sa Episcopul Radu a dat un prând la care au fost învitate vre-o 50 de persóne.

„Nu ne trebue Tisza".

„Alkotmány" vorbind despre prima impresie, ce a provocat'o svonul despre însărcinarea, ce a primit'o Tisza, face următórele reflexiunĭ:

O mare parte a partidului liberal însuşĭ a primit cu consternare acéstă scire. Fostul partid naţional s'a manifestat imediat prin rostul lui Oscar Ivánka.

O însemnată parte din partidul liberal va face front contra numirei lui Tisza. Putem sě ne aşteptăm la scene, ca pe timpul când a fost însărcinat Khuen-Hédervàry cu constituirea cabinetului.

Chiar décă după eşirea foştilor membri ai partidului naţional, restul liberalilor s'ar grupa în jurul lui Tisza, bilanţul nu iese tocmai favorabil. Partidul naţional şi grupul agrarilor numěră 64 membrii, ér după socotelile altora: 90. Sě dicem însě că nu sunt decât 64. Către aceştia sě adaugăm 26 din partidul poporal, 84 koşutiştĭ, 11 din fracţiunea lui Ugron, 5 naţionaliştĭ, 1 democrat şi 15 carĭ nu sunt înrolaţĭ în vr'un partid, reiese suma de *206 opoşiţionalĭ.*

Faţă cu aceştia, scădênd pe cei 40 deputaţĭ croaţĭ, guvernul va avé 207 deputaţĭ, cu care majoritate de sigur nu se va puté guverna. De aceea părerea nóstră este, că nu trebue sě ne îngrijim prea tare de venirea lui Tisza.

Evenimentele din Serbia.

Venirea noului rege.

Skupştina a ales o delegaţiune, care sě mérgă la Geneva pentru a presenta regelui Petru I. actul de proclamare a acestuia ca rege al Serbiei. Din comisiune fac parte: preşedintele Senatului, vicepreşedietele Camerei şi câte un representant din fie-care judeţ. Delegaţiunea a şi plecat cu un tren special. O delegaţiune a miniştrilor va aştepta pe noul rege în Neoplanta. Nu se scie cu siguranţă, când va sosi Petru I în Belgrad. Se crede însě, că el va pleca adĭ din Geneva. După altă scire regele va pleca numai Vinerĭ séu Sâmbătă spre Belgrad.

După sosirea regelui skupştina şi senatul vor depune imediat jurămêntul.

Averea foştilor suveranĭ.

Scirea diarelor, că guvernul va confisca averea fostului rege, nu este adevěrată. Averea e considerată ca proprietate a reginei Natalia.

Giuvaerurile, vestminţéle şi alte lucrurĭ ale asasinatei regine, au fost predate surorilor ei, carĭ n'au fost espulsate din Belgrad. Ele sunt internate în casa proprie, unde nu comunică cu nimenĭ, afară de trimişii guvernului.

Cui i-s'a mai oferit tronul sêrbesc?

Corespondentul din *Bucurescĭ* al diarului „Budapesti Hirlap" comunică acestei foĭ următórele:

Guvernul sêrbesc a învitat, prin ministrul plenipotenţiar al Germaniei, pe principele Anton Carol *Hoheozöllern-Sigmaringen*, fratele moştenitorului de tron al României, sě priméscă el coróna sêrbéscă, căcĭ Serbia ar voi sě aibă un principe Hohenzollern pe tron. Prinţul a declarat, că alegerea lui ar considera-o de mare cinste, şi ar primi-o, dér mai întâiu trebue sě céră sfatul şi învoirea unchiului sěu, regele Carol. Regele Carol însě *s'a opus hotărît* acestui plan, fiind-că o astfel de candidatură ar fi provocat un conflict între Germania şi Rusia, afară de acésta Regele Carol scie, că nu póte fi indiferent pentru Austro-Ungaria, décă e séu nu încunjurată de principĭ domnitorĭ din casa Hohenzollern.

Atuncĭ guvernul sêrbesc şĭ-a îndreptat privirile asupra prinţului *Frideric Eitel*, al doilea fiu al împěratului Wilhelm. Dér şi aicĭ s'a încercat înzadar. Frideric Eitel trebue sě remână în Germania, pentru-ca în vr'un cas neprevědut sě pótă ocupa locul fratelui sěu.

Un plan de căsětorie.

„*Lokalanzeiger*" primesce din Belgrad scirea, că o mare parte din damele sêrbe au de gând sě esprime regelui dorinţa, ca el sě se căsětoréscă cu ex-regina Natalia, făcênd'o sě îmbrăţişeze din nou religia ortodoxă.

Beţia ofiţerilor.

Diarul „Zeit" dă scirea, că după măcelurĭ, ofiţerii au golit dulapurile şi pivniţele palatului, mâncând şi bênd până s'au îmbătat.

Mitropolitul sêrbesc infricoşat de soldaţĭ.

S'a telegrafiat că mitropolitul şĭ-a pavoazat palatul. Acum diarul „Extrablatt" spune, că el a făcut acésta din causă, că a aflat că ofiţerii voiau sě năvăléscă în locuinţa lui şi sě-l desonoreze, rădêndu-i barba frumósă, pe care o are.

Circulara Serbiei către puterĭ.

Se telegrafiază din Belgrad, că ministrul de esterne sêrbesc, Kalievicĭ, a trimis puterilor o circulara, în care spune, că Serbia, care ajunsese la capriciul femeilor, a trebuit sě ia měsurĭ pentru viitorul sěu; chemând la putere ómenĭ serioşĭ.

Serbia va sci sě-şĭ câştige încrederea Europei.

In circulară se află un pasagiu lung despre anomalia craniului regelui Alesandru.

Se dice în pasagiu, că, judecând după aşa craniu, regele era pe jumětate nebun.

Palatul regal din Belgrad.

Camera de culcare a suveranilor, unde s'a petrecut masacrul, e minunat de frumósă.

Stilul ei e frances. Patul conjugal era acoperit cu o bucată de mătase preţiósă. Pardosela era acoperită cu un covor fin, turcesc.

Tavanul era picturat cu îngeraşi. Pe měsuţele de nópte se aflau lămpĭ marĭ electrice.

Pe pereţĭ sunt pictaţĭ în uleiŭ portretele regelui Milan, al reginei Natalia. al regelui Alexandru şi al reginei Draga,

La colţurile salonului se află măsuţe delicióse aurite.

Buduarul reginei Draga e azuriu, cu oglindĭ enorme şi cu toalete de marmoră. Tot asa e şi cabinetul de baie.

Declaraţiile noului rege.

Prinţul Petru Karagheorghevicĭ fiind interviewat la Geneva de corespondentul diarului „Münchener Neueste Nachrichten" a dis:

„Sunt liberal. Prinţul Nicolae al Muntenegrului îmĭ dice în glumă anarchist. Vreau înainte de tóte completa libertate a pressei. Sêrbii sunt maturĭ pentru libertate.

„Sentimentele mele pentru Rusia sunt cunoscute. Eu însĕ sunt fórte bun amic şi al Austriei. Serbia trebue sĕ se sprijine pe amêndouĕ aceste puterĭ."

Cererĭ streine pentru spânzurarea ucigaşilor.

Principalele diare germane ca şi cele englese (după cum spun depeşile din Londra) sunt furióse din causă, că ucigaşii de la Belgrad nu sunt spânzuraţi.

Diarul „Die Post" din Berlin scrie, că dênşii au meritat ştreangul şi că noul rege trebue sĕ-şĭ încépă domnia prin pedepsirea lor.

Telegrama de felicitare a Ţarului.

Ţarul a adresat luĭ *Petru Karagheorghevicĭ* următórea depeşă:

„Aflând că senatul şi skupcina v'au proclamat rege în unanimitate, ţin de a esprima Majestăţii Vóstre urările ce fac pentru fericirea Majestăţii Vóstre şi prosperitatea patriei Vóstre. Dumnedeu sĕ Vĕ vie în ajutor în tot ce veţĭ întreprinde pentru fericirea porului Vostru".

Noua constituţie.

In conferinţa preliminară a deputaţilor şi senatorilor, s'a aprobat ca noua constituţie sĕ conţină sufragiul universal şi obligaţia că armata sĕ jure credinţă nu numai regelui, dér şi constituţiei.

Acésta s'a hotărît după o lungă şi pasionată discuţie, ce a avut loc într'un consiliul de miniştrii.

Miniştrii Zivkovicĭ şi Kalievicĭ au pus următórele condiţiuni la cunsimţemêntul lor pentru alegerea lui Karagheorghevicĭ ca rege:

Sĕ se pună din nou în vigóre constituţiunea din 1888, sĕ se desfiinţeze chiar şi pentru impiegaţĭ jurămêntul de credinţă către rege, sĕ se micşoreze lista civilă, sĕ se proclame sufragiul universal.

Zivkovicĭ şi Kalievicĭ au declarat, că decă Scupcina nu va primi aceste condiţiunĭ, dênşii vor demisiona.

Emigrarea devotaţilor lui Obrenovicĭ.

Mai multe familii din Belgrad, fidele memoriei regelui Alexandru, au cerut încuviinţarea de a emigra. Guvernul li-a rĕspuns însĕ, că nu póte acorda asemenea permisiune înainte de restabilirea situaţiunei normale.

Felicitări asasinilor.

Adunarea naţională a esprimat „mulţumirile poporului sêrb armatei care a scăpat ţéra de nefasta dinastie a Obrenovicilor".

Tot odată foştii miniştrii, carĭ au supravieţuit masacrului şi carĭ erau arestaţĭ pe la casele lor, au fost puşĭ în libertate.

Din biografia regelui Petru.

Petru Karageorgevicĭ s'a născut la 11 Iulie 1844 la Belgrad: este decĭ în vêrstă de 59 anĭ. Este cel mai mare fiu al fostului domnitor al Serbiei, Alexandru Karageorgevicĭ.

Cu puţine lunĭ înainte de alungarea dinastiei Karageorgevicĭ, la 1858, tînĕrul principe a fost trimis la Geneva spre a-şĭ face educaţia.

La 1861 a trecut la liceul Saint Barbe din Paris, unde s'a pregătit pentru şcóla militară de la St. Cyr, de unde la 1864 a eşit ca ofiţer frances. Până la 1867 a făcut apoi şcóla de stat-major.

Afară de instrucţia sa militară, principele Petru Karageorgevicĭ a făcut studii politice şi economice. Linguistul Ludovic Parhorky, care a fost apoi membru al Academiei ungurescĭ, a figurat ca educator al prinţului.

In 1870 a participat la rĕsboiul contra Germaniei, şi anume în legiunea strĕină ataşată corpului 15 de armată; mai târdiu în timpul aceleeaşĭ campanii a servit ca ofiţer de stat-major al corpului 18 de armată sub generalii Billot şi Bourbaki.

Se citéză următorul act de eroism al noului rege al Serbiei.

Intr'o di s'a dat prinţului însărcinarea, ca sĕ transmită comandantului divisiei învecinate un ordin. Prinţul Petru luà depeşa în gură şi dând drumul frâului trecù în galop prin mijlocul plóiei de glónţe, până când ajunse cu bine la ţintă.

După rĕsboiŭ s'a retras din armată.

Isbucnind rĕscóla în Bosnia, în 1875, prinţul Petru se puse în capul unei bande, pe care el însuşĭ o organisase. Banda a operat între Dubica şi Gyorkovacz şi şĭ-a încetat activitatea abia după ce Muntenegrul şi Serbia declaraserĕ rĕsboiŭ Turciei.

In acest interval, ura între dinastia Karageorgevicĭ şi cea domnitóre din Serbia a Obrenovicilor, era fórte mare.

Se dice că principele Karageorgevicĭ într'o scrisóre pe care a adresat'o atuncĭ domnitorului Milan şi datată 11 Iunie 1876, arată lui Milan intenţiunile sale şi-ĭ propuse o împăcare a celor douĕ dinastii.

Scrisórea a rĕmas însĕ fără rĕspuns.

De la 1887 prinţul a locuit pe rênd la Viena, Paris şi în Riviera. Apoĭ s'a mutat la Cetinje, unde s'a căsĕtorit cu principesa Zorka, fiica prinţului de Muntenegru.

La 16 Martie 1890 princesa murind, prinţul, ale căruia relaţiunĭ cu socrul sĕu deveniseră incordate, se muta la Geneva, unde se ocupà esclusiv cu studiile şi cu educaţiunea copiilor sĕĭ.

Din acésta căsĕtorie s'au născut trei copii: Princesa Ileme, născută la 4 Noemvrie 1894; Prinţul George, care va fi acum moştenitor al tronului şi care se află actualmente ca elev al Academiei militare din Petersburg, născut la 6 Septemvrie 1887, şi prinţul Alexandru, născut la 16 Decemvrie 1889.

SCIRILE DILEI.

5 Iunie v.

Regele Carol şi regimentul 6 sêrbesc. Cu privire la tranşarea raporturilor dintre Regele Carol şi regimentul 6 de infanterie, care a sprijinit asasinarea Regelui Alexandru, „Jurnalul" dă următórele amĕnunte: Regele a fost fórte afectat când a primit scirea, că tocmai regimentul a cărui comandă îi era încredinţată, a făcut sângerósa lovitură în Belgrad. In urmă a convocat un consiliu de generalĭ pentru a găsi soluţiunea cea mai bună. In acést consiliu, în care s'a discutat mult, a fost vorba chiar că M. S. Regele sĕ renunţe orĭ ce s'ar întêmpla, de a mai primi comanda vre-unui regiment sêrb, cum cer usanţele internaţionale. In sfêrşit s'a decis, ca sĕ se anunţe de către M. Sa renunţarea sa la comanda regimentului 6. Conform acestei decisiunĭ, mareşalul general Priboianu a adresat erĭ o scrisóre primului ministru al Serbiei, d-l Avacumovicĭ, prin care anunţă, că Regele Carol renunţă la onorea de a mai fi comandantul onorific al regimentului 6 de infanterie din Belgrad. Scrisórea mareşalului palatului, făcută din ordinul Suveranului, a fost înaintată prin ministerul român de externe legaţiunei sêrbescĭ din Capitală. Astfel sosind şi fiind recunoscut de puterĭ, regele Petru I va trebui sĕ disolve regimentul 6. Pentru complectarea cadrelor va reînfiinţa un altul, a cărui comandă probabil că va fi oferită M. S. Regelui Carol.

Demonstraţiunĭ antimaghiare. Din *Fiume* se vestesce, că cu tot statariul, în Portore a fost alaltăerĭ o demonstraţiune antimaghiară. Demonstranţii au rupt tablele şi emblemele ungurescĭ şi le-au murdărit.

Afacerea archiepiscopului Kohn. In cercurile nunciaturei papale din Viena e rĕspândită scirea, că papa a dojenit aspru pe archiepiscopul *Kohn* din Olmütz. Se conclude că în urma acésta se va deschide cercetare contra archiepiscopului.

Regele Petru la Maj. Sa. Diarului „Gaulois" i-se telegrafiază din Geneva, că noul rege al Serbiei va sosi adĭ, în Viena, şi va face o visită Majestăţii Sale monarchului nostru.

Noul cabinet italian. Presa din Roma afirmă, că d-l Zanardelli a acceptat în principiu însărcinarea d'a forma un nou cabinet.

Noul guvernator al Basarabiei. Principele Urusoff, guvernator al provinciei Tambow, a fost numit în mod provisoriu, guvernator în Basarabia.

Diariştĭ în conacul din Belgrad. Erĭ după amiadĭ li-s'a dat voie diariştilor strĕinĭ sĕ între în conacul din Belgrad. Cele ce le-au vĕdut, i-au îngrozit. In vestibulul, ce conduce la camera de culcare a părechii regale, se pot vedé urme de arsurĭ de dinamită. In păretele de lângă pat se vĕd urme causate de glónţe; în camera unde au fost ucişĭ Alesandru şi Draga, urme de sânge sĕ vĕd pe padiment. In cuier se aflau hainele reginei. Pe sofa din odaia medicului de curte s'a aflat boa albă a reginei, plină de sânge. Cearceafurile din paturĭ lipsesc, ele au fost întrebuinţate de atentatorĭ pentru a spăla sângele de pe parchet. Diariştilor li-s'a arătat locul unde părechea regală a cădut mórtă, şi feréstra prin care au fost aruncate cadavrele lor. Gulerul reginei, pe care nefericita apucà sĕ şi-l pună pe umerĭ, atentatorii l'au uitat în odaia de baie. Şi acest guler e plin de sânge. Celelalte vestminte le-au ars.

„Un afiş agitatoric." Sub titlul acesta „Br. H." de erĭ aduce următórea scire: „Adĭ dimineţă pe tabla de afişe, ce se află înaintea bisericei ev. luterane din Blumena era un afiş alb care avea următorul text: „Protestăm!!! Nu ne trebue armată maghiară! Jos cu vigyázz! Hoch Habtacht! In numele a 3,000,000 Românĭ!" „Br. H." atrage atenţiunea poliţiei asupra numitului afiş, cerênd înlăturarea lui.

Concediu. Cu diua de adĭ d-l medic primar Dr. Walther *Krauss* şi-a început concediul de patru sĕptĕmânĭ şi îşĭ va relua activitatea numai *la 16 Iulie.*

Nou advocat român. D-l Dr. Ioan *Marghita* a făcut în Budapesta cu bun succes esamenul de advocat.

Inundărĭ în Anglia. In Anglia întrégă cad de câteva dile ploi torenţiale, mai ales în Anglia de sud. Intinse teritorii sunt sub apă. Trenurile circulă cu întârdierĭ. In munţĭ a nins.

Grădina Froebeliană se va deschide în 1 Iulie st. n. în institutul Konopasek din strada Caterinei Nr. 4, sub conducerea unei francese.

NECROLOG. Intristaţii: Mihail G. Stănescu tată, Maria G. Stănescu bunică, George M. G. Stănescu frate, Maria E. Dollereder, Octavia şi Sofia M. G. Stănescu surorĭ, căpitanul c. r. Emil Dollereder cumnat, Tache Stănescu unchiŭ, familiile Mihail şi George T. Stănescu, Dr. Ioan Cloaje Nicolae Stoicescu, Toma Gheorghiadi, Aurel Beleş, Dr. I. Blaga, Dr. E. Procopovicĭ Dr. I. Bodea. inginerul V. T. Stănescu, Dr. D. T. Stănescu, Hareti T. Stănescu şi familiile Bariţiu, C. Iuga, Vlaicu, Boldea şi Bontescu, au durerea a vĕ anunţa încetarea din viéţă a iubitului lor fiu, nepot, frate cumnat şi vĕr.

Mihail M. G. Stănescu.

student în drept şi brigadier stagiar în regimentul 6 Călăraşi. decedat astădĭ la orele 4 a. m în etate de 21 anĭ.

Şi vĕ rogă sĕ binevoiţĭ a asista la ceremonia funebră, care va avé loc Miercurĭ 4 Iunie la orele 4 p. m.

Cortegiul va porni de la biserica sf. Vinerĭ la cimiterul Viişora.

Ploescĭ, 3 Iunie v. 1903.

Literatură.

A apărut *„Almanachul"* societăţii *„Petru Maior"* Budapesta 1901 cu un conţinut bogat şi ilustrat. Format 8° cu 144 paginĭ. *Preţul 4 corone.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

ULTIME SCIRI.

Budadesta, 18 Iunie. Constituirea noului cabinet va dura încă câte-va dile. Până acum au primit sĕ facă parte din cabinet: *Fejervary* (honvedime), *Hieronymi* comerciŭ, *Berzeviczy* culte.

Viena, 17 Iunie. Majestatea Sa monarchul Francisc Iosif a primit de la noul rege al Serbiei o telegramă, în care comunică proclamarea lui de domnitor, cerênd sĕ-i păstreze simpatiile, ce monarchul nostru le-a avut pentru rĕposatul sĕu tată. — *Majestatea Sa* a rĕspuns imediat, asigurând pe noul rege de viile sale simpatii şi dorindu-i sĕ domnéscă mulţĭ anĭ fericit. Telegrama e redactată în termini fórte călduroşĭ.

Viena, 17 Iunie. *„Fremdenblatt"* vorbind despre crisa ministerială din Ungaria, dice că contele Tisza va menţine negreşit proiectele militare.

Agram, 17 Iunie. Oposiţia croată va presenta dietei croate o moţiune, în care va cere, ca dieta sĕ adreseze corónei o petiţie în care sĕ céră îndepărtarea Banului Khuen-Hedervary din postul sĕu.

Berlin 17 Iunie. S'au făcut până acum alegerile în 330 cercurĭ. Balotagii 169. Din 67 cercurĭ lipsesc datele. Agrarianii estremĭ au îndurat pierderi însemnate. Partidul socialist a eşit biruitor şi în cercurile unde nicĭ ei nu se aşteptau. Au fost aleşĭ 63 socialiştĭ, 60 în partidul centrului, 21 conservativĭ, 6 naţionalĭ liberalĭ. Liberaliĭ au pierdut 1/4 din mandatele câte le-au avut până acum.

Diverse.

Regele Alexandru şi tatăl sĕu. După cum se scie, sculptorul frances Merciĕ fusese însărcinat acum cât-va timp sĕ execute un monument în memoria lui Milan, chiar regele Alexandru comandase acest monument.

Voia ca monumentul în chestiune sĕ fie ridicat la Belgrad în faţa Dunărei, cu inscripţia: *„Regi Milano patriae grattitudo erexit"*. (Ridicat regelui Milan de către patria recunoscătóre).

D. Antonin Mercié terminase macheta şi după învitaţiunea regelui Alexandru era sĕ plece la Belgrad, spre a lua câteva informaţiunĭ asupra douĕ bas-reliefurĭ, carĭ trebuiau sĕ împodobéscă pedestalul monumentului. Regele Alexandru spera sĕ-l inaugureze în luna August 1904. Macheta pe care o preparase, representa pe regele Milan în ţinută de general al armatei sêrbescĭ călare pe favoritul sĕu cal Zorka. In faţa pedestalului deasupra datei 1389 Serbia din secolul XIV, o tînĕră femeie cu atitudinea rĕsboinică susţine în braţele sale pe un soldat sêrb murind. La piciórele ei vulturul sêrb expiră

Pe faţa de la spatele monumentului tînĕra Serbie din 1881 se repauséză senină pe larga sabie cu douĕ tăişurĭ, pe când vulturul sêrb îşĭ ia sborul din aripele mantiei ce o învălue.

Pentru a executa acest monument regele Alexandru încredinţase d-lui Antonin Mercie uniforma tatălui sĕu: tunica roşie cu broderii de aur, decoraţiunĭ sêrbescĭ şi austriace, togă de astrahan alb, sabie cu dragonul de argint etc.

Adĭ aceste lucrurĭ sunt pentru Regina Natalia reliquiile unei dinastii.

După d-l Mercie, Alexandru era un contemplativ, un visător care trăia mai mult cufundat în cărţĭ, ceea-ce nu se potrivea cu activitatea sa de rege. Mercie trebuia sĕ mai facă în curênd şi bustul regelui şi al reginei Draga.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.—
Renta de coróne ung. 4%	99 40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	91.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	92.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	156.75
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.05
Renta de aur austr.	120.90
Rente de coróne austr. 4%	100.55
Losurĭ din 1860.	153.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.25
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	731.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	662.—
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	239.50
Paris vista	95.20
Note italiene	95.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Iunie n. 1903.

	Cump.	Vênd.
Bancnot rom.	18.94	18.96
Argint român.	18.80	18.92
Napoleond'orĭ.	19.04	19.10
Galbenĭ	11.20	11.30
Ruble Rusescĭ	2.53	2.53½
Mărcĭ germane	117.—	117.50
Lire turcescĭ	21.50	21.60
Scris fonc.Albina 5%	101.—	101.—

Nr. 9695—1903.

Publicaţie de oferte.

Comuna oraşului Brassó, are trebuinţă de **tuburĭ de gaz** şi alte materiale în valóre dé circa 30.000 coróne, pentru lungirea răţelei de tuburĭ pentru gaz şi iluminarea stradelor, ce va lucra în decursul anului 1903.

Se invită prin acésta pentru liferare pe cale de concurenţă generală, prin înaintarea de oferte în scris. Ofertele sunt a se înainta cel mult **până în 26 Iunie a. c.** în órele a m. dela 8—12, la subscrisul magistrat orăşĕnesc (Protocol de exhibite).

Oferte ce se vor înainta mai târḑiu nu se vor considera, ci refusa.

Condiţiile mai detailate pentru ofert şi liferare, conspectul despre soiul, numĕrul şi calitatea materialului de liferat stau la disposiţie oferenţilor în cancelaria registraturei magistratului orăşĕnesc dela 8—12 óre a m. şi dela 3—5 óre p. m.

In fine se observă ca din ofertele favorabile, se vor prefera oferte a celor liferanţĭ, carĭ se vor obliga a documenta provenienţa ungară a întregului material, sau cel puţin a unei părţĭ din ele, ofertelor unde acésta declaraţie ar lipsi.

Brassó, 16 Iunie 1903.

1—2.(1010) *Magistratul orăşĕnesc.*

Nr. 8748—1903.

Publicare de licitaţiune cu oferte.

La 20 Iunie 1903 se va ţine licitaţiune cu oferte, pentru a se da în antreprisă furnisarea fânului, ovĕsului şi a paielor necesare pentru şase caĭ de călărit ai gardei poliţiene pe timp de treĭ anĭ de ḑile, adecă: dela 1-a Iulie 1903, până la 30 Iunie 1906.

Cantitatea, ce se recere pentru un cal pe ḑi face: în **ovĕs** 5040 gr., în **fân** 4500 grame şi în **paie** de aşternut 1700 grame, se înţelege de sine, că fânul şi paiele trebue se fie legate în porţiunĭ ca la militarĭ; — tóte aceste au a fi furnisate tot-deauna pentru trebuinţă de câte 10 ḑile la locul destinat spre acésta.

Preţul arătat în cifre şi în litere are a se face pro majă metrică.

Ofertele provĕḑute cu timbru de 1 cor. trebue se conţină declaraţiunea, că oferentului i-ĭ sunt bine cunoscute condiţiunile de ofert şi de contract şi că dênsul se supune acelora necondiţionat, mai departe la ofert este a se alătura un vadiu de 10% séu în numĕrar séu în deposite de a le cassei de păstrare, percentele au a fi socotite după preţul de furnisare de pe un an de ḑile.

Ofertele au a se înainta în ḑiua de licitaţiune până la 10 óre a. m. la subsemnatul magistrat orăşĕnesc, (senatorului *Alesius*); oferte sosite mai târḑiu şi supra oferte sau alte condiţiunĭ de furnisare neprevĕḑute în disposiţiunile publicărĭĭ de licitaţiune, nu se vor lua în considerare.

Brassó, 29 Maiŭ, 1903.

2—2.(995) *Magistratul orăşĕnesc.*

210—1903.
végrh. szám.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a zernesti kir. járásbiróságnak 1902. évi V. Sp. 545/3. sz. végzése következtében Garoiu Miklós zernesti ügyvéd javára Ghighimoc I. Vlad és társai zernesti lakósok ellen 340 kor. s járulékai erejéig 1903. évi Februar hó 7-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 715 kor. — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: ökrök, tehenek és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. jarásbiróság 1902-ik évi V 524/2 számu végzése folytán a biróilag már megállapitott költségek erejéig Zernesten Ghighimoc I. Vlad és Safta házánál leendő eszközlésére **1903 évi Iulius hó 1-sö napjának d. e. II órája** határidőül kitüzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1903 évi Junius hó 7-ik napján.

Huszár Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

1—1.(1012)